

AH 1140
2020Z24520

Antwoord van minister Blok (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 17 december 2020)

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de toedracht van de aanslag op de Iraanse atoomgeleerde Fakhrizadeh op 27 november 2020 en gaat ook u ervan uit dat de aanslag is gepleegd met behulp van een satellietverbinding? 1) Zo nee, wat is dan uw informatie?

Antwoord

Het kabinet heeft kennisgenomen van de berichten over de dood van de Iraanse atoomgeleerde de heer Fakhrizadeh. Het kabinet heeft geen informatie over de feitelijke toedracht.

Vraag 2

Acht u het mogelijk dat een niet-staatgebonden entiteit een dergelijke aanslag met behulp van een satelliet kan uitvoeren? Is het mogelijk dat niet-staatgebonden identiteiten gebruik kunnen maken van een satellietverbinding?

Vraag 3

Deelt u de observatie dat het hier om een staat moet gaan die bij de uitvoering van de aanval betrokken was? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vragen 2 en 3

Er doen verschillende berichten de ronde over de toedracht van dit incident. Het kabinet heeft niet voldoende geverifieerde informatie om een dergelijke beoordeling te kunnen maken.

Vraag 4

Hoe karakteriseert u de aanval als ervan wordt uitgegaan dat er een buitenlandse macht bij betrokken is? Een aanslag? Een terreuraanslag? Een buitengerechtelijke executie? Een vorm van buitenlandse interventie? Staatsterreur? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

De liquidatie van een vooraanstaand nucleair wetenschapper in Iran baart het kabinet zorgen. Spanningen in de regio zijn reeds hoog opgelopen, en niemand is gebaat bij verdere escalatie richting gewapend conflict. Het kabinet roept daarom, in lijn met o.a. Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk ("de E3") en de EU-Hoge Vertegenwoordiger, alle partijen op tot kalmte en de-escalatie van spanningen.

Vraag 5

Kan een dergelijke daad als casus belli worden beoordeeld? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Een dergelijke beoordeling is niet aan het kabinet.

Vraag 6

Is het een novum in de geschiedenis van internationale betrekkingen en heeft dit ernstige gevolgen voor het internationale recht? 2) Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke stappen onderneemt u om deze praktijk te doen stoppen?

Antwoord

Dit is niet de eerste keer dat een Iraanse nucleaire wetenschapper bij een aanslag om het leven komt. Tussen 2010 en 2012 zijn vier vooraanstaande Iraanse kernwetenschappers bij verschillende aanslagen gedood. Zie tevens het antwoord op vraag 4.

1) De Telegraaf, 8 december 2020, 'Sciencefiction in het Midden-Oosten; Zeer geavanceerde moord op nucleaire wetenschapper Iran' (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/836279496/moord-op-nucleaire-wetenschapper-iran-is-net-scene-uit-sci-fi-film>), de passage: "Het geweer richtte alleen op het gezicht van martelaar Fakhrizadeh, zodat zijn vrouw, slechts 25 centimeter van hem vandaan, niet werd geraakt", zegt een hoge commandant van de geveesde Republikeinse Garde, Ali Fadavi. Volgens de commandant was er geen enkele dader fysiek aanwezig. „Er werd kunstmatige intelligentie gebruikt", aldus Fadavi, die stelt dat het machinegeweer op een pick-up truck was bevestigd."

Zie ook: PressTV, 6 december 2020, 'IRGC: Satellite equipment used in assassination of Iran's top nuclear scientist' (<https://www.presstv.com/Detail/2020/12/06/640135/Fakhrizadeh-Iran-IRGC-satellite>).

2) Reuters, 1 december 2020, 'U.N. Security Council unlikely to act on Iran scientist killing, diplomats say' (<https://www.reuters.com/article/us-iran-nuclear-un-idUSKBN28B6GN>), de passage: "The U.N. investigator on extrajudicial executions, Agnes Callamard, said on Friday that many questions surrounded the killing of Fakhrizadeh, but noted the definition of an extraterritorial targeted killing outside of an armed conflict. Callamard posted on Twitter that such a killing was "a violation of international human rights law prohibiting the arbitrary deprivation of life and a violation of the U.N. Charter prohibiting the use of force extraterritorially in times of peace."